

Saistošo noteikumu Nr.2025/10
“Par atbalsta pasākumiem mājokļa vides pielāgošanai personām ar funkcionēšanas ierobežojumiem Aizkraukles novadā”
PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saistošie noteikumi "Par atbalsta pasākumiem mājokļa vides pielāgošanai personām ar funkcionēšanas ierobežojumiem Aizkraukles novadā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) ir izstrādāti ar mērķi nodrošināt personām ar invaliditāti un funkcionēšanas ierobežojumiem neatkarību, iekļaušanos sabiedrībā, uzlabotu šo personu iespējas brīvi pārvietoties, tādējādi dodot iespēju strādāt un socializēties, vienlaikus realizējot ārējos normatīvos aktos, t.sk. starptautiskajos līgumos noteiktās personu ar invaliditāti pamattiesības - līdzdalību un integrāciju sabiedrībā, diskriminācijas aizliegumu, pieejamību un tiesības uz darbu. Saistošie noteikumi nosaka Aizkraukles novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) pabalsta mājokļa vides pielāgošanai (turpmāk – Pabalsts) pieprasīšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību. Ņemot vērā, ka vienotas vides pieejamības prasības ir noteiktas tikai publiskajām būvēm (Būvniecības likums, Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21"), bet attiecībā uz privātajiem mājokļiem šādas minimālās vides pieejamības prasības nav noteiktas. Nepieciešamo pielāgojumu personas mājokļa videi plānots noteikt, balstoties uz personas vajadzību izvērtējumu, salāgojot personas vajadzības un funkcionālās spējas, ko nosaka ergoterapeits ar būvspeciālista atzinumā noteiktajām tehniskām iespējām veikt konkrētos pielāgojumus (t.sk., gan ņemot vērā ēkas tehnisko stāvokli un darbu apjomu pielāgojumu veikšanai iespējas, gan pieejamo finansējumu. Vienlaikus mājokļa vides pielāgojuma izvēlē tiks ņemti vērā tādi risinājumi, kas atbilst vides piekļuves principam pēc būtības un Būvniecības likumā noteiktajam vides pieejamības principam, kā arī Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvā LBN 200-21 noteiktajam universālā dizaina principam. Pabalsts tiks izmaksāts mantiskā veidā – apmaksājot komersanta veiktos mājokļa vides pielāgošanas darbus, kas nepieciešami būvniecības jomas normatīvajos aktos noteiktās dokumentācijas izstrādei, ja minētā dokumentācija nepieciešama mājokļa vides pieejamības nodrošināšanai (piemēram, tehniskā apsekošana, būvniecības izmaksu tāmes, būvdarbu ieceres dokumentācijas sagatavošana), būvdarbus, būvuzraudzību un autoruzraudzību un mājokļa vides pieejamības tehnoloģiju, iekārtu, aprīkojuma un cita materiāltehniskā nodrošinājuma piegādi un montāžu. Saistošajiem noteikumiem nav alternatīvu, jo kārtību, kā Pašvaldības iedzīvotāji var saņemt sociālo palīdzību, nosaka Pašvaldības Saistošajos noteikumos.
--	--

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Pabalsts tiek finansēts no Pašvaldības budžeta līdzekļiem, un tā apmērs ir atkarīgs no Pašvaldības finansiālajām iespējām kārtējā gada apstiprinātā budžeta ietvaros. Plānotais apmērs kalendārā gada laikā Pabalstam tiek plānots 30 000 <i>euro</i> .
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Saistošo noteikumu tiesiskais regulējums attiecas un pozitīvi ietekmēs iespējas personām ar invaliditāti, kurām ir kustību traucējumi, iekļūšanu un izkļūšanu no mājokļa, uzlabos šo personu piekļuvi pakalpojumiem, mazinās sociālo atstumtību, realizējot ārējos normatīvos aktos, t.sk. starptautiskajos līgumos noteiktās personu ar invaliditāti pamattiesības. Saistošajiem noteikumiem nav tiešas ietekmes uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi un konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošajiem noteikumiem nebūs ietekme uz kopējo administratīvo slogu, jo netiek veidotas jaunas institūcijas un netiek noteikti jauni pienākumi. Saistošo noteikumu izpildi nodrošinās Aizkraukles novada Sociālais dienests. Administratīvais slogs nemainās, kā arī nav paredzamas papildu administratīvo procedūru izmaksas, jo nemainās tiesības, pienākumi un veicamās darbības. Institūcija, kurā persona vai tās pārstāvis var vērsties jautājumos par saistošo noteikumu piemērošanu, ir Aizkraukles novada Sociālais dienests, Pašvaldības Centrālās pārvaldes Juridiskā nodaļa un Pašvaldības apvienību un pagastu pārvaldes. Lai saņemtu pabalstu, persona vai tās likumiskais vai pilnvarotais pārstāvis vēršas Aizkraukles novada Sociālajā dienestā, uzrāda personu apliecinošu dokumentu un iesniedz iesniegumu un dokumentus, kuri saskaņā ar Saistošo noteikumu nosacījumiem nepieciešami Pabalsta piešķiršanai. Pēc iesnieguma un citu dokumentu saņemšanas Aizkraukles novada Sociālais dienests tos izvērtē, pieprasa Aizkraukles novada būvvaldei sniegt atzinumu par mājokļa vides pielāgošanu un pieņem lēmumu par Pabalsta piešķiršanu, par atteikumu to piešķirt vai par personas uzņemšanu rindā, ja noteikta personas un tās mājokļa atbilstība noteikumos noteiktajām prasībām Pabalsta saņemšanai, bet kārtējā gada Pašvaldības budžeta ietvaros šim mērķim paredzētie finanšu līdzekļi nav pietiekoši. Par pieņemto lēmumu Aizkraukles novada Sociālais dienests informēs personu. Piešķirto Pabalstu Aizkraukles novada Sociālais dienests izmaksās mantiskā veidā, apmaksājot būvkomersanta sniegtos pakalpojumus vai veiktos darbus mājokļa vides pielāgošanai pēc pakalpojumu vai darbu pieņemšanas. Mājokļa vides pielāgošanai nepieciešamie pakalpojumi vai darbi tiks veikti atbilstoši Aizkraukles novada Sociālā dienesta, Pabalsta saņēmēja un būvkomersanta noslēgtā līguma nosacījumiem.

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošie noteikumi izstrādāti Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktā noteiktās pašvaldības funkcijas izpildei – nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Saistošo noteikumu izpildei nav nepieciešams veidot jaunas Pašvaldības institūcijas, darba vietas vai paplašināt esošo institūciju kompetenci.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpilde tiks nodrošināta Pašvaldības iestāžu esošo funkciju un uzdevumu ietvaros, nav paredzēta jaunu institūciju izveide vai esošo institūciju reorganizācija.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi atstās tiešu, pozitīvu ietekmi Aizkraukles novada iedzīvotājiem. Saistošie noteikumi veicinās finansiāli labvēlīgāku stāvokli, samazinot nevienlīdzību, nabadzības un sociālās atstumtības risku. Saistošie noteikumi paredz tikai to, kas ir vajadzīgs noteikumu mērķa sasniegšanai. Pašvaldības rīcība, izstrādājot saistošos noteikumus, ir samērīga atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Sabiedrības pārstāvji nav iesaistīti konsultācijās saistošo noteikumu izstrādes procesā. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46.panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2025. gada 23.aprīļa līdz 2025. gada 7. maijam publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Par saistošo noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu sabiedrības priekšlikumi vai iebildumi nav saņemti.

Domes priekšsēdētāja vietnieks
tautsaimniecības un vides
jautājumos

Andris Zālītis